

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

La Campana de Gracia ha sigut novament condemnada en virtut de la llei de jurisdiccions.

LA CAMPANA DE GRACIA no vol que aquestes encepegades se repeteixin. Per això declara solemnement que no al·ludirà mai més a l'exèrcit espanyol, ni als seus caps visibles.

L'incalificable abdicació que'l poder civil ha fet de la seva sobirania, ha portat al país a aqueixes doloroses circumstancies.

L'opinió pública es veu apagada i resta sense manifestació, mercès a la flaqueja dels governs d'Espanya.

Per això nosaltres, esperant l'hora d'un despertament de les energies civils dormides, observarem una senyorívola abstenció i un aristocràtic silenci.

Aquesta serà, en el nostre entendre, la més eloqüent de les actituds.

A les onze del matí del dijous passat, nostre volgut director va ingressar a la presó. Aquest és el final d'una campanya comedida i noble, empresa a favor dels obrers oprimits.

No'ns acovarda'l contratemps sofert; sols ens dol que la llibertat intel·lectual sigui encara impossible en ple segle vint.

La Campana de Gracia

L'empresonament del nostre director

Contràriament a lo que tots suposàvem, la sentència del tribunal militar no'ns ha sigut gens favorable.

Abans d'ahir, dijous, a les 10 del matí, i en el domicili del senyor Garcés Marcilla, jutge militar instructor de la causa que per injúries a l'exèrcit se seguia a LA CAMPANA DE GRACIA, li fou llegida al nostre director, Ramón Felip, la sentència dictada pel Consell de guerra efectuat el dia 20 del passat novembre, en virtut de la qual se'l condemna a sis mesos i un dia per cada un dels dos delictes d'impresament que se li imputaven.

Una hora després, i acompanyat de l'editor-proprietari de LA CAMPANA, don Antoni López, i dels agents de seguretat, números 252 i 179, ingressava, ben animat i coratjós, el nostre director a la Presó celular, a l'objecte de començar a complir la condemna recaiguda.

Des d'aquí enviem l'expressió del nostre viu agrament a don Manel Garcés i Marcilla, jutge instructor de la causa, qui, durant el curs del procés i fins en l'hora solemniàl d'executar-se la sentència, ha tingut amb el nostre amic, dintre l'estricta compliment de sa delicada missió, tota mena de consideracions i respectes; així com també de vem haver de fer constar que, tant els directors com els empleats de la Presó, el primer dia de tractar-lo ja han tingut amb el prèes polític totes les atencions compatibles amb el rigorisme de la Casa.

Ara, a treballar amb totes les nostres forces per a que'l penós calvari del nostre company siga lo més curt i planer possible, procurant per tots els medis endolcir-li les amargues hores de captiveri. I, per endavant, grans mercès a totes aquelles persones que per la seva sort s'interessin.

El pastor mort

BARCELONA, segons un tòpic usual en termes eclesiàstics, està orfe de pastor. La mort d'un bisbe (que és el batlle espiritual, per els catòlics) produeix avui emoció sobre un món social oposat an el món qui deuria plorar en els temps apostòlics la mort de l'episcop, de l'inspector, de l'home que vetllava per les viudes i mirava per l'interès dels orfes, a faisó de cavaller errant de la naixenta església. Avui no és el pastor, qui condueix les ovelles, aqueixes ovelles que solen ésser comunment els benaurats i poderosos de la terra, els que poden veure la vida en optimista i admirar, com a coneixedors, el bell treball de joieria d'un bacle o un pectoral. Avui són aqueixes ovelles, les qui suggereixen an el pastor la doctrina de defensa, i l'indueixen a garantir amb una penyora d'ultratomba la seguretat dels béns materials, dels interessos temporals.

—Oh Paul tu l'il·luminat del camí de Damasc, si veiessis avui quines epístoles hauries d'escruiure, a la gloria de les grandeses cesaries, en comptes de les teves missives de bon ecònom a les disperses assemblees de neòfits, nius de colomes votives sota l'escut de Pal'ias! El regust de la victòria no enterboliria els teus ulls, ni et compensaria la desfiguració total de la doctrina del Mestre. I és segur que, recordant la teva dignitat de pobre jueu, t'aculliries a la nova Església de plebeus i desamparats, que esperen també avui a l'ombra dels pòrtics del temple l'hora de redimir una volta més el poble catiu. Oh Pau, avui series socialista!

L'enterrament d'un bisbe—un bisbe més,—és passat sota els nostres balcons; un bisbe jove, tot disposat per a exercir sobre l'eterna feminitat la suggestió del varó eclesiàstic, especie d'amant d'esperit, fecondador de voluntats, mascle permès en les nostres costums com un paladeix mixte de pecat i sagrament.

¿Qui era aqueix bisbe, mort quasi en els moments de la seva elevació a la dignitat arquebisbal i a la porpra cardenalícia? ¿Era un home inflammat de les antigues fervors evangèliques, que li permetien salvar encara el precepte moral com una bandera entre la derrota de la doctrina catòlica? ¿Era un místic avesat a parlar amb Déu, ja que de cada dia sona més a buit parlar de Déu a multituds astorades, àvides de bateig? ¿Era un fort dogmàtic, d'ànima resseca pels principis, amb els ulls entelats de teologia, amb la mà prompta sempre a la fulminació dels anatemes inexorables? ¿Era un orador en qui es transmigrava l'esperit dels Bossuet o dels Lacordaire, especie de divo en qui calia admirar la bellesa del cant, a manca de grandesa en la religió cantada, òpera retuda pel temps i cada dia més llunyana de nosaltres, fins a fer-se bella com un rite mort i misteriós?

Ah, no! El monsenyor difunt era un bisbe gris, home sense estela, qui no deixa al darre-

ra ni un eco, ni un paragraf, ni una espurnal! El seu prestigi, com el de tants altres, estava fet de totes les obres no escrites, de totes les paraules no pronunciades, de tots els pensaments no imaginats; estava fet del chor de les lloances populars, tant més fortes quant eren més injustificades, com si es necessités edificar amb el testimoni del remat la gloria que no edificava el pastor...

A nosaltres ens plau trobar, en l'adversari, la força i l'energia, per a esmolar les nostres armes en la seva. No'ns agraden les febleses de colorit. Per això la figura del bisbe Laguarda se tornarà en nosaltres oblid després de la mort, com va ésser indiferència en vida. Se tornarà silenci, sense la grandesa de les fortes invectives, ni menys encara l'acatament de les admiracions...

L'Ajuntament acordà, per majoria, concórrer a l'enterrament. Els nacionalistes republicans ho votaren. Jo hauria votat en contra. Algú va retreure, com un precedent de tolerància, que les dretes votaren en favor de l'assistència corporativa als enterraments d'en Sol i Ortega i d'en Sunyol. Aquí hi ha un sofisma que cal destruir. Aquests dos morts havien exercit, en vida, el càrrec de regidors de la ciutat, i algun d'ells crec que fou arcalde. Foren enterrats, ademés, catòlicament; llurs seguicis fúnebres varen ésser manifestacions religioses, com ho és tot enterrament catòlic. Els regidors catòlics que hi assistiren no hagueren de fer-se cap violència; si violència hi hagué, fou, en tot cas, per part dels regidors no-catòlics, que presenciaren un acte de victòria conseguida per l'Església, i un acte de feblesa dels antics companys en heterodoxia.

Si jo hagués estat regidor de Barcelona, hauria formulat, simplement, aquesta pregunta an els companys de la dreta:

—Senyor Tal, senyor Qual; ¿se comprome-

ten vostès a assistir en incorporació a l'enterrament civil dels personatges que morin a Barcelona fóra de l'Església? Si, lleial i cavallerescament, me responen que sí, jo'm comprometo a assistir en incorporació a l'enterrament del bisbe. I si no, no. Vostès diràn...

Aquesta, i no altra, és la veritable doctrina republicana i lliberal.

GABRIEL ALOMAR

Pleguem la guerra o què?

AJA, no hi hà cap dubte que fins els més decidits partidaris d'anar a trompades amb els moros, ja comencen a estar-ne cansats.

En els cervells més optimistes hi ha entrat ja el convenciment de que això de la guerra và llarg.

Fins el guanyar cansa, i nosaltres, els espanyols, que fa anys que guanyem, de bona gana plegàriem, si no fos pel maleit orgull i per l'esperit d'obstinació d'aquells que no hem d'anomenar mai més,

Cert és, emperò, que passa quelcom un poc estrany en això de la guerra. Les trompes bèl·liques ja no sonen tant fort, ni es parla tant de nous avenços, ni de nous plans de campanya. El mateix govern diu que tots estem conformes en treballar per la pau, i sols mancaria, per a ésser ben explícit, que digués quina mena de treball pensa empendre. Perque hi hà moltes maneres de treballar per la pau. No creiem que treballassin per altra cosa els que fins ara han anat encenent la guerra.

Mes, deixem això. Els germans Mannesmann malgrat l'aire d'especuladors i aventurers que tenen, no són tant estúpits que, al fer les proposicions que han fet, no estessin certs de que, al menys en les altes esferes del govern, l'idea de la pau, la necessitat d'estrancar la sangnia del Marroc, no haguessin ja sigut admeses com una possibilitat.

En altres èpoques, lo que s'han atrevit a proposar els dos germans saxons, hauria aixecat una terrible explosió de sentimentalisme patri, i fins que fossin passats per les armes s'hauria demanat.

Avui no; tothom s'ho ha escoltat amb relativa paciència. I no han sigut pas els diners que'ls astuts minaires hagin pogut repartir; és que, en el fons, l'agotament de nostres energies guerrerres és un fet.

Donem-los-hi tot: sac i peres, policia, govern, duanes; coronem-los reis de tots els territoris conquerits; que tota la nació espanyola es posi a les ordres dels dos poderosos corredors del kaiser. Tant se'ns endona. La qüestió és que'ns tornin el nostre jovent de l'Àfrica; que tapin aquell forat per on s'escorra la millor sang i els millors cabals de la patria.

Aquest és el pensament unànim. Diguin lo que vulguin, l'eternitat assusta, fins quan se tracta de qüestions heròiques.

Dintre poc, segons el senyor Dato, compliran trenta mil soldats que estan al Marroc i que haurien d'ésser repatriats. Se n'hi enviaràn trenta mil de la península per a rellevar-los? No creiem que existeixi prou gosadía per a arribar a això. Tampoc creiem que un govern pensi cometre l'injusticia de mantenir allí als que ja han fet el temps de servei reglamentari.

Enfront de tot això, els republicans i socialistes refermen la campanya contra la guerra. A Madrid, en el teatre Lux-Eden, se celebrà un míting amb tots els entusiasmes necessaris per a fer meditar un poc als governants.

Urgeix que's prengui una resolució. L'estat d'incertesa que'ls aconteixements han dut, no pot durar.

Pleguem el ram o ens llencem amb més braó a la folla aventura?

Hem de saber-ho d'un cop.

En tot cas que's parli clar i que'l país sàpiga del cert a quin indret dirigir els seus odis o la seva gratitud.

No n'hi hà prou que ho sospitem; cal tenir-ne la certesa i cal preparar-se per a l'hora de la justícia definitiva.

X. X.

Literatura de barraca

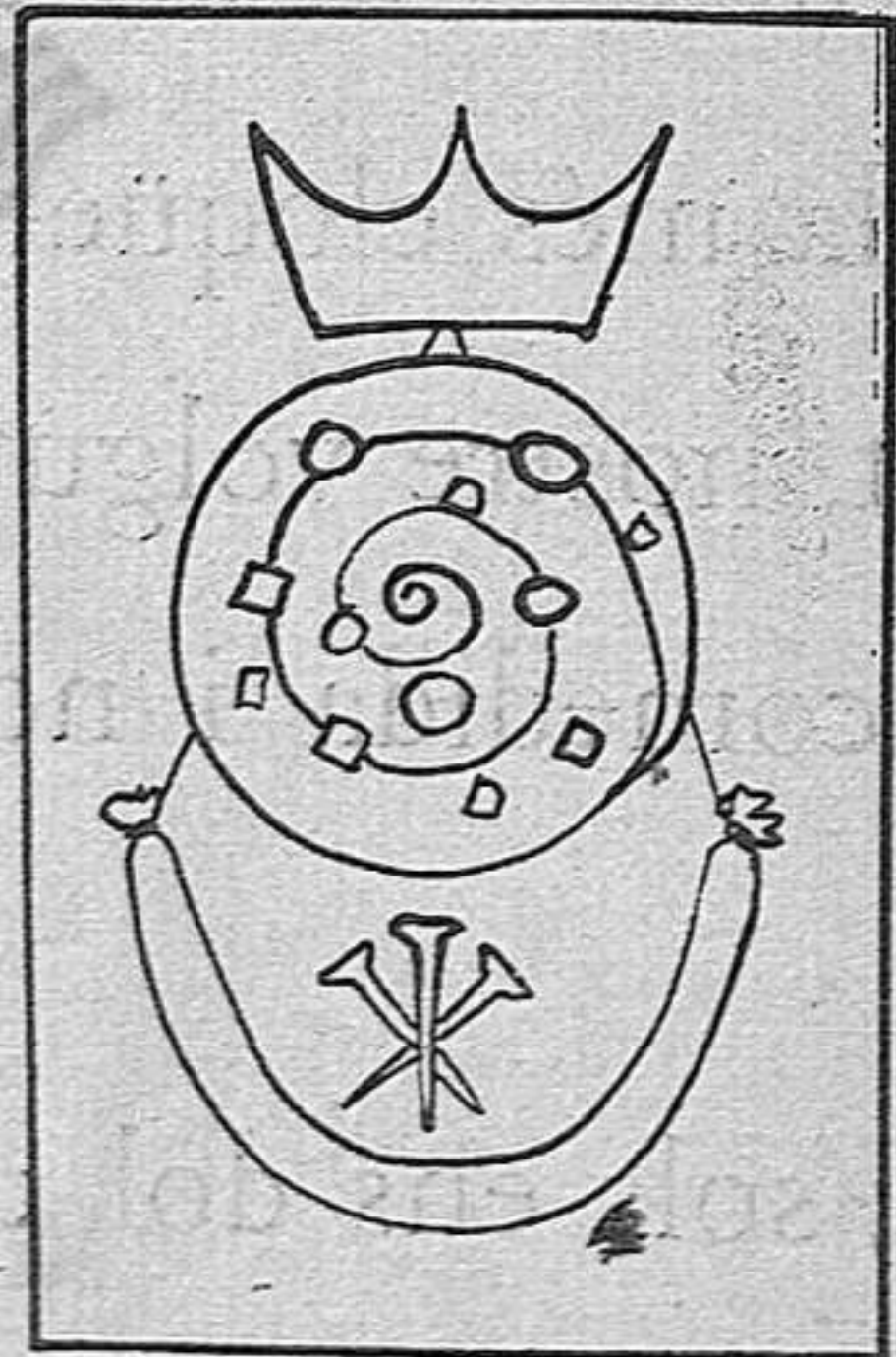
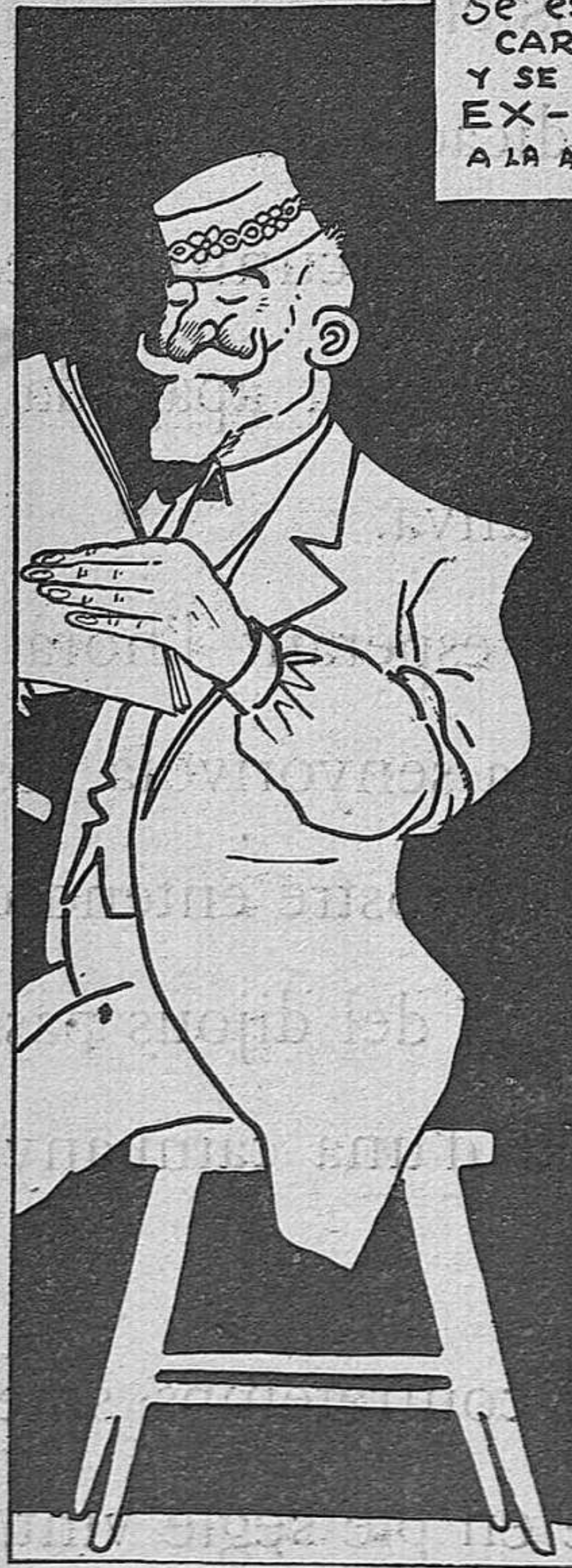
MEMORIA LISTO

SE ESCRIBEN CARTAS

Se escriben
Cartas
a Juventudes
CONSERVADORAS
y a Arcaicas
CONSERVADORIAS

Se escriben
CARTAS
Y SE PINTAN
EX-VOTOS
A LA ACUARELA

El nou ofici d'en Maura,
des del dia que va caura.

L'afer del Marroc

SEMPRE resulta un espectacle repugnant la guerra. Encara que la justifiqui algunes voltes la necessitat de defensar la patria contra invasora gent; per més que en algunes ocasions siga santa, perquè l'exigeix la causa de la Llibertat; malgrat fer-la inevitable l'obligació que tenen les nacions modernes d'eixamplar la terra a les necessitats de la gent civilitzada; malgrat totes les raons sòlides que justifiquen en casos determinats l'ús de les seves eines sembradores de la mort, és dolorós a l'ànima i revoltador a la sang veure a uns sers, que si es coneguessin, pot-ser s'estimarien com a germans, amarats d'un odi inconscient, buscant-se les entranyes per a arrancar-se una vida que no'ls pertany, olvidant-se de la missió de pau que l'home ha de complir sobre la terra.

Té disculpa una guerra quan el mòbil que l'han promoguda responen a un fort sentiment popular o a una necessitat imperiosa. Llavors l'entusiasme aminora l'efecte dels seus horrores, i en el goig d'una victòria o en l'orgull d'una heròica caiguda, troba l'esperit una compensació als funestos efectes de la guerra.

Per dissort, la que Espanya sosté en les espres terres africanes, reuneix totes les agravants per a que siga vista amb dolorosa repugnància. El poble no sent la seva necessitat i els fills del poble que, en servei de la patria han de pendre part en aquella lluita, hi van sense l'entusiasme necessari per a vèncer i sense la fè precisa per a morir resignat; el govern la sosté amb disgust buscant la manera honrosa de sortir-se'n; ningú s'explica el perquè d'aquesta guerra que'ns desangra i la carencia d'un motiu poderós que convenci de la seva necessitat, fa que la fantasia popular s'inventi unes explicacions tant repulsives com la de que Espanya llença al Marroc milers de vides i milions de pessetes per a defensar l'explotació d'unes quantes mines propietat d'uns senyors particulars.

I és inútil que hi hagi qui s'esforci en volguer fer creure que tenim de complir en Africa una missió civilitzadora, i de que convé la conquesta del Marroc per a nostra expansió comercial, i de que a l'altra banda de l'estret tenim el nostre pervindre. Mentre les escoles siguin a Espanya escasses i dolentes; mentre les nostres romeries acabin a gànivetades, i les idees se propaguin amb browning, i el poble enyori la sang en els circs, i no sapiguem de l'amor més que les grolleries; mentre tinguem extenses i riques comarques sense conrear, i les nostres terres de cultiu produeixin poc i dolent, i els estrangers explotin les nostres fonts de riquesa; mentre en llibertats i en mentalitat i en civisme se'ns vegi a la reraçaga d'Europa, no tenim dret a perdre el temps fora de casa. Nostres diners i les nostres energies estem obligats a emplear-les en l'urgentíssima tasca de fer-nos forts, rics i lliures dins de casa nostra.

Si no ho fem aviat així, qualsevol Mannesmann se'ns pujarà sempre a les barbes.

JEPH DE JESPU

El nostre caçador

Cazador, ¿a dónde vas con botinas de charol, a tomar calor y sol? ¿Cómo corríste detrás de las liebres tú, con más afeites que una mujer? ¿Cómo lo has podido hacer para cazar?...

Recordem ara aquest vers, d'un calendari-reclam de l'Emulsió Scott d'oli de fetge de bacallà.

No està pas mal retret; no és pas que no convingui a Espanya l'Emulsió Scott de l'oli de fetge de bacallà, ni és pas que no hi hagi qui tot ho adobi i ho resolgui caçant.

La situació és dolenta; però no tant que no permeti distraccions.

L'història política contemporània s'escriurà així: «Envío de tres batallons a l'Àfrica; mort de trenta rebecos en els Picos d'Europa; cai-

guda d'en Romanones i descomposició del partit liberal; mil conills cobrats; pujada d'en Dato i descomposició del partit conservador; set-cents faisans».

Es segur que'l dia que pugui don Melquiades, el nostre caçador matarà una dotzena de cabres daines, i quan en Lerroux se lliensi a les barricades, una altra dotzena de singlaris.

Aquí sí que podem dir que ho paguen besties per persones.

No més en temps del govern Maura-Lacierva la cosa va anar una mica arreglada i el bestiar de muntanya esfigué en repòs.

Això no durà pas gaire; en quant hi hagué lleure, altre cop el fusell a la mà i caça que caçaràs.

Els estadistes que van apuntant les peces que ha mort aqueixa escopeta del primer caçador de la nostra terra, no saben ja quin pito toquen, de tant llarga que és la llista.

Per això, a Espanya, els mateixos ministres també han de saber caçar, i cacen, cacen ganges pels seus nebots.

Es, aqueix, un bell país de caceres i de caceries.

Pot anar tot tant malament com volgueu, però de caça no'n manca. No'n manca perquè hi ha molts vedats i molts guarda-termes.

Lo que mai hem entès, com pot haver-hi un home que tiri tant dret. Mata les peces que vol i té les criatures que li dona la gana.

No és gens estrany que les nacions estrangeres l'admirin.

Així que'l nostre caçador posa els peus en territori d'altri i el veuen caçar, ja'n resten empendrats.

Darrerament, a França, en un bosc aristocràtic, després d'una terrible carniceria d'au-cells criats per a morir a mans d'uns caçadors així, ha resonat un crit entusiasta. Tants trets tants blancs. Visca Espanya!

Aquí ve bé el final del vers que hem recordat al principi.

—Cómo no?

¿Cuántos cazan como yo, sin tirar y sin correr?

Oli de fetge de bacallà!...

XIC DE LA GLEVA

RES; els Mannesmann segueixen donant joc, a Madrid. Els Mannesmann són uns *manos* que, fet i debatut, tal vegada mereixerien que'ls fiquessin a la cagamenja.

Tant faràn i tant diràn que a l'últim pot resultar que ells haguessin encès la guerra per a després oferir-se a apagar-la.

Siga com vulga, poden estar satisfets: a Espanya els han escoltat i els han discutit.

I ens sembla que ja hem fet massa. Per a acabar la guerra no'ls necessitem a ells.

El poble espanyol està en camí de lograr-ho. A copia de mitings de propaganda i d'energia.

Don Alvar d'Albornoz, cap al final de la seva conferencia a la «Casa del Poble», va retreure encara allò de que en Lerroux podria incendiar a Barcelona pels seus quatre costats, sempre que li dongués la gana.

Ditxosa gana! Sempre surt aquesta gana! Quina colla de desganats!...

Una cosa va descuidar-se de dir don Alvaro.

Si don Alejandro creu que l'incendi hauria d'anar de la periferia al centre o del Centre—de Dependents de Comerç—a la periferia de Sevilla.

L'ex-soldà Muley Hafid, en la seva curta estada a Barcelona, va veure el port, la Rabassada, Tibidabo i Vallvidrera, el Parc, les besties de la Col·lecció Zoològica i el redactor de *El Dia Gráfico*, senyor Amichatis.

A l'agafar l'express de Madrid, l'ex-soldà va dir que se'n anava, de Barcelona, entusiasmat.

Oh, ja ho crec!

Quants moros—i altres que no són moros—s'hi han encarinat tant fort amb la capital de Catalunya, que han acabat per plantar-hi definitivament el seu harem!...

Per lo tant, ja ho sab el senyor Muley Hafid, si el seu entusiasme és veridic, no deixi de

petge a Barcelona... i aquí estarà com el peix a l'aigua.

Fins el farem diputat, per mica que ell ens treballi, i podrà tenir una torra pels voltants de Sant Gervasi.

No'ns és possible, encara, publicar el retrat d'en Rusiñol, de bisbe, perquè la representació de *El Mistic*, que estava anunciada per a dissabte passat, a Aranjuez, va tenir que aplaçar-se per causes agenes al seus organitzadors.

Estarem al tanto i, així que s'efectui la solemnitat artística, procurarem adquirir la fotografia.

La qüestió d'Àfrica

els germans Mannesmann

PER LA BOCA MOR EL PEIX... I ALTRES ANIMALS QUE NO SON PEIXOS

Mira, mira!... Quan l'Espanya s'estava trencant el cap pensant com podria fer-ho per acabar ben aviat aquesta estúpida guerra que al Marroc tenim temps hà, yetaquí que, tot de prompte, surten uns tals Mannesmann, acaparadors de mines i mig parents d'en Bismarck, i li diuen:—Noble Espanya, ¿vols posar un digne final a la costosa aventura d'Àfrica?... A la nostra mà està el conseguir-ho prompte.

—Però això, serà pagant?

—Naturalment!... Els negocis són els negocis, ja ho sabs.

—I en demanaria gaire?

—Cal... Una miseria. Veuràs!...

Ans que tot, es necessari deixar des d'ara sentat que, al Marroc, els únics amos són els germans Mannesmann.

Espanya mantindrà l'ordre, Espanya carregarà amb totes les grans fatigues; però les utilitats, els rèdits, els beneficis, seràn nostres.

—Endavant.

—Es, després, indispensable que al litoral africà hi tinguis, a costa teva, un parell de delegats que'ns enllustrin les sabates i ens vinguin sempre als detràs per si ens falta alguna cosa de la tenda i de l'estanc.

—I res més?

—Res més. Si acceptes, ens en anem a trobar a les tribus que't molestes, els diem lo que fa al cas, i abans de cinc o sis dies queda el negoci arreglat.

Inútil és dir que Espanya, sense deixar d'admirar la rara desinvoltura dels fresquíssims Mannesmann, els ha enviat a fregi espàrrecs amb tota tranquil·litat; però després de sentir-los s'ha posat a meditar, i entre càlculs i més càlculs, s'ha dit així:—Ai caram!... Això són faves comptades!... Si aquests aixerrits germans poden en cinc o sis dies inclinar a firmar la pau a les tribus sublevades, qui són els que'ls han portat a declarar-nos la guerra? Qui són els que ja fa un any que'ls engresquen i els animen? Qui són els que d'amagat els estan proveint d'armes?... No pot pas ésser més clar!...

I llençant una riulla i mirant cap a la part on sembla que a voltes ronden certs bergantins alemanys que sols Déu sab lo que porten, ha dit com a punt final:—Vaia, vaia, vaia, vaia amb els senyors Mannesmann!...

C. GUMA

El Congrés de Cooperatives

PER primera vegada s'ha celebrat un Congrés general espanyol de cooperatives. Fora de Catalunya—amb algunes honorables excepcions locals—el moviment cooperatista no té encara a Espanya gaire importància. A Catalunya i les Balears l'importància del cooperatisme és major, si bé li falta molt per arribar al nivell dels països, grans i petits, que van a la davantera d'aqueix moviment.

Barcelona ha sigut, podríem dir per dret propi, la ciutat on ha tingut lloc el Primer Congrés espanyol de cooperatives. Un nombre respectable de totes les regions espanyoles, representants de cooperatives de diverses menses, s'han aplegat a la capital catalana per a donar una força de conjunt a l'acció cooperativa i per a discutir les qüestions que afecten el moviment cooperatiu.

Les sessions del Congrés han estat ben interessants, i l'intervenció en les mateixes de distingits elements de l'intel·lectualisme barceloní els ha donat un major lluïment.

En Salas Antón, tant popular a Catalunya malgrat el llarg temps que ha viscut lluny de la nostra terra, ha pronunciat un excel·lent discurs que constitueix un resum de les orientacions del cooperatisme. Avui ja ningú gosa negar l'importància creixent de les cooperatives, les quals són ja, i seràn cada dia més, un fort instrument econòmic encaminat a suprimir els intermediaris paràsits entre'l productor i el consumidor que encareixen els productes, i a facilitar la realització dels fins socials de solidaritat i ajuda entre'ls homes. Les xifres que en son discurs dona en Salas Antón sobre'l desplegament de les cooperatives estrangeres, fan veure tota l'immensa força que van adquirint amb pas ràpid i segur.

Per a comprendre quina font de riquesa social hi hà en les cooperatives, no més cal considerar la part que en el preu de venda de les mercaderies tenen els nombrosos intermediaris paràsits, part que devegades és superior al preu de cost. Doncs aquesta part la cooperativa se la fa seva, i d'aquí ve que ofereixi els productes als seus socis amb un tant per cent notable de reducció sobre'ls preus corrents i que obtingui encara un tant per cent d'excés de percepció (beneficis). Amb aqueixos beneficis, la cooperativa pot emprendre grans obres socials de socorsos mutuels, pensions, cultura, etc., etc. Ademés, els productes de la cooperativa tenen l'avantatge, sobre tot en les grans poblacions, de no oferir el perill de les falsificacions i adulteracions que són un flagell dins l'alimentació dels nostres dies.

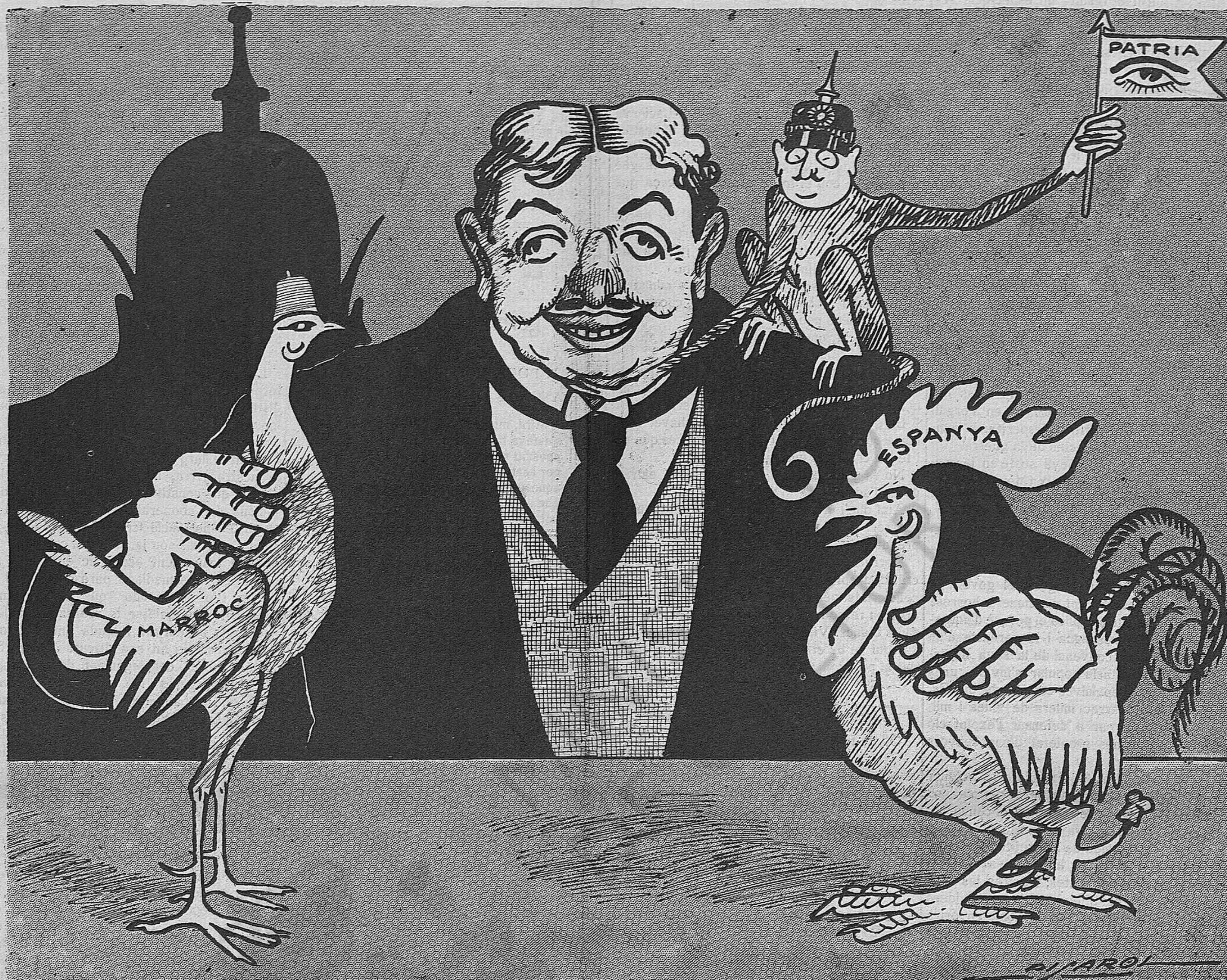
Aquests avantatges els reuneixen totes les cooperatives ben regides. Però el problema d'avui està en portar al màxim possible la reducció del preu de cost de les mercaderies. I aquí entren en joc les extenses organitzacions. Com més en gran se facin les coses en el cooperatisme, millor és el resultat obtingut. Per això s'han establert en els principals països, per damunt de les cooperatives de distribució als associats, les cooperatives a l'engròs, i actualment se treballa per a la constitució d'una formidable cooperativa a l'engròs de caràcter internacional. L'ideal, en aquest punt, és que'l cooperatisme sigui el productor de les mercaderies que distribueix. D'aquesta manera, no sols se beneficia de la part que'ls intermediaris obtenen, sinó de la part de guany del que fa la producció, sigui aquesta agrícola, sigui industrial.

En fi, el camp del cooperatisme és tant ampli que no podem pas donar-ne idea en unes quantes ratlles. El nostre desig és que'l cooperatisme adquireixi aquí un gran desenrotllament. Una de les coses que més falta fan és la cooperativa a l'engròs que no existeix encara a Espanya. Per a l'engrandiment del cooperatisme espanyol cal que's tingui present el principi que formulà en Salas Antón: «Poques cooperatives i molts cooperadors.» Amb moltes cooperatives pobres i raquítiques, no s'obté ni la meitat dels resultats que s'obtidrien amb unes quantes grans cooperatives.

FULMEN

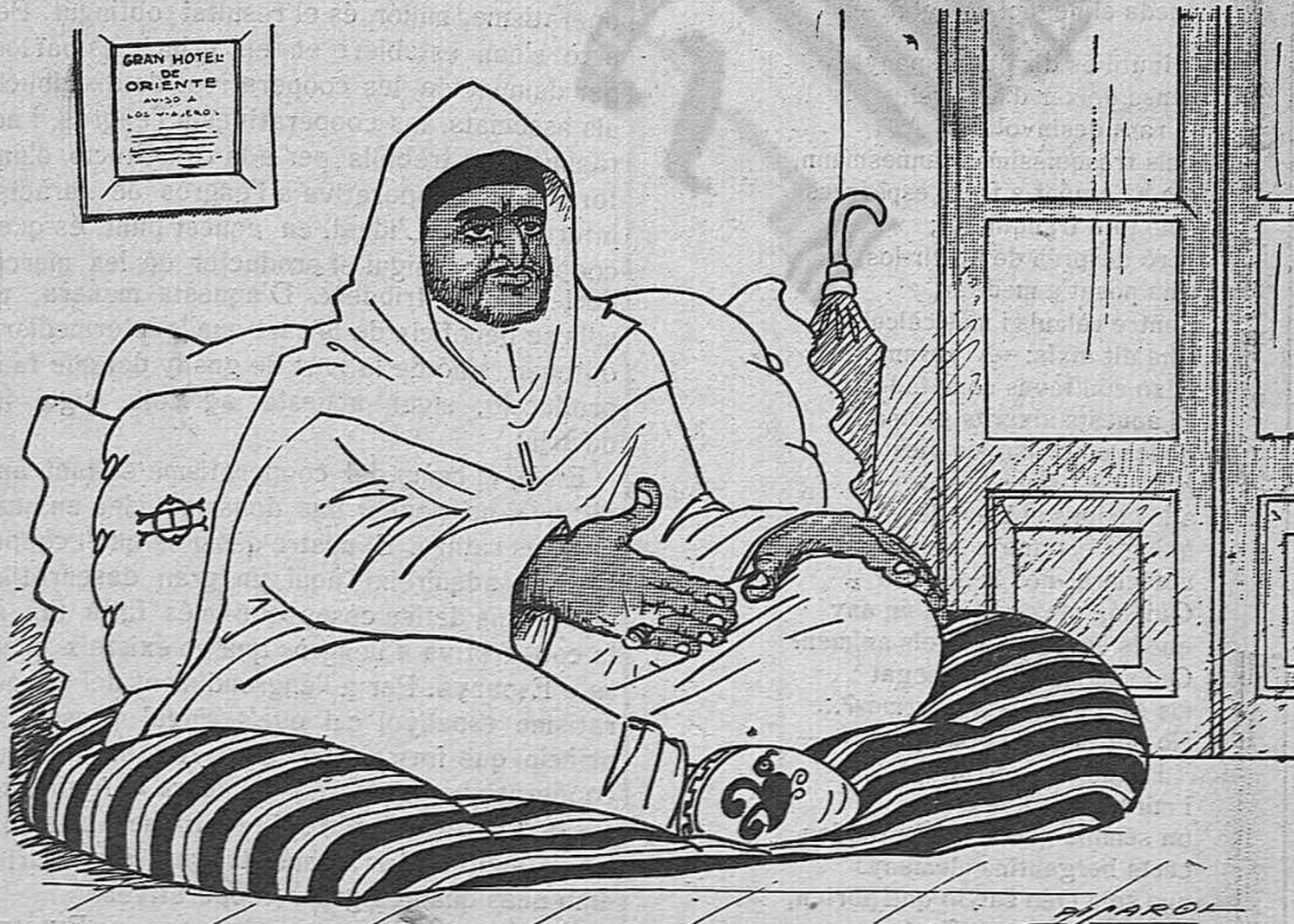
C. GUMA

FIGURES D'ACTUALITAT

El senyor Mannesmann, negociant de galls de lluita i amo de vides i hisendes al Marroc

Muley Hafid, a Barcelona

L'ex-emperador del Marroc conversant amb els periodistes.

(El bon llegidor trobarà a faltar-hi els periodistes. Els periodistes no hi són, perquè, realment, els periodistes no hi eren.)

REPICS

En una conversa sostinguda dins un tramvia, entre un capellà i un seglar, hem pogut recullir el següent graciós acudit:

El capellà:—En què es diferencia mossèn Pollastre dels altres capellans?

El seglar:—Amb moltes coses, segurament.

El capellà:—Amb una, essencial. En que'ls altres capellans tenen sotana, i mossèn Pollastre té sotana, mengana i fulana.

Històric.

Els radicals, en vista de l'èxit de les darreres conferències polítiques, preparen ara un cicle sobre cultura que's titularà «setmana científica».

L'ànima d'aqueixes conferències en projecte diu que serà l'il·lustre Callén.

En Callén?

Així que no'n diguin setmana científica.

Això serà una setmana tràgica.

El «Centre Moral Obrer» ha tingut una pensada:

Aixecar un monument al doctor Laguarda. I, a l'efecte, obra una subscripció popular, quina cuota única són deu cèntims.

Dèu cèntims? Ja sé on aniràn a adquirir-lo aquest monument.

A la fira de Santa Llúcia.

Els casinos dels requetès han celebrat amb gran pompa la festa de la Puríssima.

I per celebrar-la han realitzat vetllades literàries.

Mal fet, homes.

La festa de la Puríssima s'hauria de celebrar amb puros.

Dintre pocs dies es posarà a la venda el nostre popularíssim

ALMANAC

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

PER A 1914

200 planes atapaides de caricatures

Valdrà com sempre: 2 rals

Impremta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.